

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.****MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petitsor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönbén minden hazai postahivatal, az előfizetés legezlszerűben posta-utalvány utján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A gyermekmenház megnyitása.

Három évvel ezelőtt *Hámos László* főispán felvetette az eszmét, hogy a gyermekvédelemnek megyénkben is otthont kellene nyitni!

Ezt a nemes eszmét megvalósítandó, egy keretet keresett, és megtalálta a Fehér-Kereszt egyesületben.

Csakhamar megjelent városunkban az országos Fehér-Kereszt egyesület központi elnöke *Talabdy József* és. és kir. kamarás, és az ő lelkes szavainak hatása alatt *Bernemisz Lászlóné* és *Hámos László* elnöklőte alatt megalakult a vármegyei Fehér-Kereszt egyesület. Az egyesület lelkes munkaképességgel látott hozzá az alkotáshoz, kezdte a semmivel és bizott, hogy a nemes cél, nemes munkaképpel rövid idő alatt meghozandja kívánt gyümölcsét, a gyermekmenház felállítását, mi által lehetővé leend az árva és elhagyatott gyermekek rendszeres védelme.

Az egyesület az első pillanattól fogva át volt hatva attól a tudattól, hogy tulajdonképpen egyet akar a nőegylettel, és így céljai megvalósításában vele karöltve óhajt eljárni, sőt, hogy a gyermekmenház a helybeli nőegylettel együtt tartandó fel, mert a nemes cél az erők egyesítését kívánja.

Dicsérettel és elismeréssel legyen mondva, hogy Rimaszombat és vidéke jótékony nőegylete — *Samarjay Jánosné* elnökkel az élén — belátva azt, hogy megizmosodott erővel hatalmas támogatásra képes és a mai humánus időben a gyermekek egyenlő védelmet érdemelnek, sietett a Fehér-Kereszt egyesülettel az együttműködés feltételeit megállapítani, úgy hogy még csak az volt hátra, hogy a menháznak otthona legyen,

és a nagy közönségre is appellálva legyen, hogy mily mértékben kész a kellő támogatást megadni.

Az otthont megadta Rimaszombat város nemes magisztrátusa, miért a teljes elismerés illeti, és a nagyközönség lelkes és sokoldalú támogatása által mintegy plebiscitumot adott, hogy erre az intézményre szükség van és azt a gyakorlati, hazafias és humánus intézményt kész szívvel és lélekkel támogatni. — Így jutott el a Fehér-Kereszt egyesület addig a pontig, hogy a nőegylettel együtt megnyithatja a gyermekmenházat.

Az ünnepély minden humánusan gondolkodó főt arra indít, hogy a nemes és szép ünnepélyen részt vegyen, hogy ezen részvételből újabb erkölcsi erőt szíjon magába a nemes intézmény hathatós támogatására. Ez a tény egymagában biztosíték lehet az intézőknek, hogy reménnyel nézzenek a megnyitási ünnepély elé, a mely újabb biztosítékát fogja képezni annak, hogy eme humánus intézmény nemcsak lelkes ünnepségek közt lesz megnyitva, hanem ép oly lelkesedéssel is lesz fenntartva.

Hisz kell-e hazánkban argumentum arra, hogy igazoljuk, mi fontos tényező nemzeti erőnk megizmosítására a gyermekvédelem? Nem kell, mert hisz mindnyájan látjuk azt, hogy a gyermekvédelem hiányában mennyi gyermek pusztul el, és ezzel mennyi nemzeti erőt veszít el, viszont a gyermekvédelem mily hathatósan fejleszti a nemzeti erőt, mit gyermekeinkben birunk.

Ép azért kívánjuk, hogy a nagyközönség is e módon fogja fel a folyó hó 15-én megtartandó gyermekmenház megnyitási ünnepélyt és már az azon való részvét által is az intézőknek nyújtson garantiát a legszebb jövő iránt.

meopaticae: hagymával fogom kúrálni. Azonban szerencsétlenségemre sehogy se tudtam megállapítani a diagnózist, hogy vörös- avagy foghagymában szenvedek-e, miért is kénytelen voltam a feledés Léthe vizének esurgójáról enyhíteni lelkiismeretemet egy kortyanattal, mely szokatlan fluidomtól aztán annyira berugtam, hogy egyszeribe eszembe jutott Petőfi amaz aranymondása, hogy a költő és a sorsharag meg a szitakötő egy anyaméhben született. — Mert ugy volt az kérem szépen, hogy engem a Muza egyszer homlokon csókolt, a végzet pedig többször nyakon vágott. Így vagyok én többszörös milliomos a nyakonverésekben.

Már a naprendszer megalakulásakor arra lettem én kérem szépen kárhóztatva, hogy egyetlen-kegyetlen életpályát válasszak magamnak, és ez a pálya a szitakötő pálya. E tisztes pályát azonban — noha igen szépeképen jövedelm-zett — nem találván eléggé alkalmasnak ambicióim kielégítésére, odahagytam és egy más pályára pályáztam, t. i. a vaspályára, a honnan azonban — daczára, hogy ez elég hosszú pálya — engem rövidesen kiesaptak, miután előbb szerencsés voltam két szembe dübörgő otromba vonattal olyan kotillion figurát rendezni, amelyért az illető tisztelt állomásfőnök urat rögtön előléptették és át-helyezték Illavára. Hát kérem ilyen az osztó igazság ebben a jogtípró világban!

Szóval kérem szépen, nincs benne semmi szegényleni való, ha büszkén bevallom, hogy én — már mint oromi és gomori Gomora Gerzson urnak ugyancsak Gerzson néven egyetlen fia — ez időszert diurnista vagyok kérem szépen a „Rimafolyam szabályozási rész-vénytársaság szorgalmi és forgalmi osztályának kavicszállító telepén“ 80 kr., vagyis inkább, ami sokkal elegánsabban hangzik: 160 fillér napidíj mellett. Így kérem legalább most már ur vagyok a szó igazi értelmében és e mellett a dohány szitkámát még mindig magam köthetem meg magamnak, sőt a csizmámat is megtalpalhatom, ha akarom.

Csak az az átkozott éhtífusz ne dühöngene ebben a rimaparti világvárosban! — Lám most is, hogy lerántott a költői szárnyalás régőiből a prózai világ porába.

Ugy érzem, mintha kénytelen lennék elküldeni az inasomat a Jeant a „Feketekutya“ című főszer és csemege üzlet tisztelt alapítójához. Azonban bizonyos okoknál fogva mégsem küldöm a Jeant, hanem inkább magam megyek, és nem is a fekete, hanem a zöld kutya.

— Tisztelt zöld kutya ur! Legyen ön hódolattal érdemeim iránt és adjon nekem kérem még egyszer utol-jára fél rúd szalámit becsületszóra és részletfizetésre.

A „zöld kutya“ azonban alighanem megveszett, mert nem adott a becsületszóra semmit. Ellenben részletfize-

A nőegylet hangversenye.

Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesülete, a mely most már a Fehér-Kereszt egyesülettel együtt fogja fenntartani e hó 15-ikétől a felállítandó gyermekmenházat, a hol az egyesület árvái is el lesznek helyezve, folyó hó 7-ikén sikerült hangversenyt rendezett árváinak fel-segélyezésére.

Városunk és vidékének közönsége nem mindennap részestül nyilvános helyen művelzetben, és nem minden-nap jöhet össze a legszebb zászló jelvénye alatt együvé, így hát a hangverseny pusztá hirté is alkalmas volt megmozdítani a város és vidék legelőkelőbb köreit, e lelkesedést nem kis mértékben emelvén az, hogy e hó 15-én a fehér-kereszt egyesület által kezdeményezett gyermekmenházban immáron otthonra találnak azok az árvák is, kiknek javára ez a szép mulatság rendeződött, miben kiváló érdem illeti *Samarjay Jánosné*, *Mariássy Lászlóné*, s kivált özv. *Marikovszky Istvánné* urhölgyeket, és *Törköly József* urat, kik együtt sokat buzgókodtak a rendezés és siker elérése körül.

A viribus unitis nemes elvé biztosította a sikert itt is teljesen. — A minék már előre az volt a signaturája, hogy minden jegy elfogyott az előadás előtt már napokkal.

A sikernek azonban a legfőbb talizmánja volt, hogy a műsor keretében ott ragyogott egy név, Radványi Alice urhölgyé, a ki ősmert, hogy benne egyesül az ezüst csengésű hanganyag, művészi kivitel, kedves és lekötő előadás és megnyerő megjelenés. Az ő tehetsége művészi színvonalat adott már előre az estnek, s örömmel regisztráljuk, hogy ezen sejtlemmel megvalósult.

Maga a hangverseny este 7 $\frac{1}{2}$ órakor már teljesen zsufolásig telt házat hozott össze.

Ott volt a városi és vármegyei előkelőség csaknem teljes számban, s még a politikai háborúság sem volt képes elriasztani politikai előkelőségeinket sem.

Ott volt a vármegye és város teljes öszhangban, a mit hirdettek a testvériesen egymáshoz simuló városi és megyei szívek is.

A fényes és előkelő közönség előtt teljes várakozás közt jelent meg a pódiumon egy rögtönzött daltársulat,

tésre hajlandó lett volna szalámi helyett két pár tisztes korban és folytonossági hiányban szenvedő kassai virslit a nyakamba sözni oly föltétel alatt, ha az összes részleteket előre lefizetem. Ily lealázó paktumra azonban én nem lévén hajlandó, azon önértetes kijelentéssel, hogy én is ugy szeretem a spanyolt ha friss, és a virslit ha büszke, — egy megvető mosoly kíséretében a kilépettek közé állottam.

Tudnillik kiléptem a boltból és beléptem egy nagy sárpiramis kellős közepébe, amelyet az utcaszépítőnek nevezett gentlemannek helyeztek oda még az elmúlt tavasszal, a Zeherje és Pokorágyi nevű emberevőkkel lakott félsziget törzsfőnökeinek méltó irigylésére és bámulatára.

— De már most mit csináltatik általam? interpellálám, sőt rögtön el is válaszolam önmagamra, hogy tehát irányozzuk most már lépteink hajóját a „jéghátán is megélő toltatlan két lábú állatok társaságának“ villamos fagygyugyertya homályban tündöklő klubbhelyisége felé, melynek termeiben, mint előre sejtém, Spárta Mátyás és Czeruza Gábor tisztelt elv- és honti társaimat már csak-ugyan együtt találtam a legelőkelőbb körök, t. i. négy király, egy tökfilkó és egy bizonyos Kvart-ász-Béla nevű kifogástalan uraságok társaságában.

— Jó emberek, adjatok tanácsot, mert én — jól-lehet rendes szokásom szerint ex-lex, azaz önkivületi állapotban vagyok, mindazonáltal egyetlen rongyos mentő-gondolatot sem tudok felfedezni arra nézve, hogy vajjon ludmájpástétomot együnk-e ma vacsorára ludmaj nélkül, a la Rimabaty, vagy pedig abszolút semmit tartármár-tással? Mit gondoltok?

Azt felelték, hogy gondolni nem gondolnak semmit, mert erről a külföldi luxus-czikkről már rég lemondtak, hanem tanácsolni azt tanácsolják, hogy már egyszer mindenkorra radikálisan oldjuk meg a vacsorán kívüli állapotoknak örökké lebegő függő kérdését és rendezzük be az önálló vámtérületet egy módos családnál akképpen, hogy én házasodjam meg, és ok majd aztán eljárhatnak, hozzám vacsorára minden este.

— Emberek, ez örülden zseniális gondolat, méltó a XIX. század korszakalkotó szamarainak egyéb felfedezéseikhez. De hiszitek-e, hogy akad olyan fehér eselédnek nevezett fekete szemű szörnyeteg, a kinek a kezét ha én meg merném kérni . . .

— Nix-nutz. Semmi lánykérés. Most nem olyan világ van, mint volt régen. — Most az a nóta járja, hogy:

Mindent megfordítva, mindent visszajára . . .
Klotürt nem tesz senki szívére szájára.
Szabad lesz minden szó, szabad lesz minden tett,
Feje tetejére állítjuk a rendet.
Rend? E szó elsején kibullt a szótárbul,
Még a fehérkereszt neve is megsárgul,

T Á R C Z A.**Gomora Gerzson és társai házassága.*)**

— Irta: JÓZSA ANTAL. —

Kérem szépen én pénteken születtem Szombatban, Gomora nevű szülőktől a Sodoma-utczában.

Kérem szépen ez sokkal jobban hangzik, mintha példának okáért Majomban születtem volna p. o. Lajhár nevű szülőktől.

Sőt többet mondok, kérem szépen, én Majomban még példának okáért se születném, ha az egész világot nekem adnák is. Inkább agyonlüném magamat. No Málé vagy Poszoba még csak megjárna, de Majomban — nincs az a kincs.

Persze önök mindebből azt következtetik, hogy akár ne is folytassam most már tovább az élettörténetemet, mert ugy is tisztában vannak azzal, hogy aki Szombaton is pénteken mer születni: annak minden terve esütörtököt mondott.

Kérem szépen önök nagyon esalódnak, és ez onnét van, mert bizonyára nem ismerik Shakespearénak „Mind-en jó, ha vége jó“ ez. vigjátékát; amelyet én se ismerék, de azért vannak bizonyos okaim, hogy Rimaszombat városát bizalmas körben ne Rimapénteknek, hanem egyenesen Rimavasárnapnak nevezzem.

Enek pedig az a hübnere, hogy én a legközelebbi napok egyikén, melyhez fogható enyhe tavaszi időre még a legöregebb mezei egerek sem emlékeznek, kint üldögéltem az eresz alatt és nyaraltam. A nyaralás kérem szépen én nálam annyit jelent, hogy előtte való nap becsapván a téli kabátomat, téli és teli tudóval szivtam magamba a veleerzei éjszakák levegőjét, melyből csak éppen Velencez meg az éjszaka hiányzott, mivel-hogy kuapp déli 12 óráig kongattak az öreg kálvinista haranggal a katolikus toronyban.

Gyönyörű poetikus vad gondolatok varrták a himet kopaszodni kezdő koponyám tündéri szövöszékén, mikor hirtelen valami szörnyű prózai észrevétel rántott le az ábrándozás kakasülőjéről T. i. a nap a szemembe, a gazdasszonyom pedig a konyhában süttött. A nap nem süttötte ki a szememet, ellenben a háziasszonyom kisütötte a kenyeret. És az az átkozott trissz cipóillat fel-éreztetette bennem az alvó oroszleányt; amely azt ordította fülemben, hogy: Ni, te Gerzson, hiszen te éhes vagy!

Az éhség az orvosi tudomány szerint egyik súlyosabb fajtája levén a tifusznak, elhatároztam, hogy ho-

*) A rimaszombati jótékony nőegylet f. hó 7-én tartott hang-versenyén felolvasta e szertő.

A kastély-folyosón a hercegi uradalom gazdasági és erdészeti alkalmazottjai fogadták nagy tisztelettel és a kir. fenségek ezek sorfala között felhaladva, magukat kényelmese helyezve, egy theára találkoztak, a melynek felszolgálása után, a nap fáradalmait kipihenni nyugalomra tértek.

E hó 9-én a kir. fenségek felébredvén, a vad- és szarvas vadászni; ugyanitt folytak a vadászatok 10-én délig, és a vadász és a napon délután Meleghegyen a sarvaskertben folytatódott, a hol Csaszky közönségi villásreggeli is volt. Letérítettek a kir. fenségek 96 darab vadászot, 6 darab dámvadot és 2 darab rókat. 11-én a tamasi és szutori pagonyokban és 12-én az ipolyonki és geryői erdőségeken lesz nyul- és róka-vadászat, a melyen a gazdatiszti személyzet is részt fog venni. Természetesen, míg Falöp és Güntner kir. fenségek Nimródnek áldoznak, Dóra kir. fensége, a holsteini herceg bájos neje is feltalálta szórakozásait. O fensége mindenkit, ki látta ittélte alatt, elragadta bájos és szeretetreméltó fejedelmi kedvessége és szépsége által. 17 év tavaszában ragyogva. Délelőttöként a balogi kastély parkjában levő tavon rögtönzött koresolya pályán szórakozott, pompás és kitünő koresolyozónak bizonyulván; majd bejárta a kastély parkját, a melyben Marikovszky Géza tisztartó kalauzolta, ki a kir. hercegnő még gyermekkorából ismer Bécsből. A kir. hercegnő o fensége nyajasan és kegyesen fogadta a kalauzost, a melynek nyomán kiváló elragadtatással nyilatkozott a szép és festői barlang (grotta) felől, a mely ifju és költői lelkét a régi magyar főúri kastély legszebb legendáira méltán emlékeztethette. Közben a kir. hercegnő o fensége minden délből kihajtatott a vadászterületre, hol édes atyja és férje, a kir. fenségek társaságában látható jökedvvel töltötte el a villásreggeli. Hogy pedig a magyar népet jeleneteivel is mulattassák és gyönyörködtessék Dóra hercegnő kir. fenségét, e hó 9-én egy paraszt nászmenet vonult fel a hercegi kastélyba, a melynek kápolnájában ment végbe az ifju pár esküvéje.

Egy uradalmi béres leányát érte ez a nagy kitérítés, ki völégényével és nagyszámu nászmenettel vonult fel ezuttal a hercegi kastélyba. A menet cigányzenével, hangos énekkel és a paraszt-lakodalom minden élénkségével és epizódjaival vonult fel a kastélyba, a mi felett Dóra hercegnő asszony mód felett mulatott és a mit magyarbarát szellemének egész melegségével elragadtatással élvezett.

Ez a néhány nap ismét gyarapította azokat a szép emlékeket, a melyek a balogvári hercegi kastélyhoz fűződnek, és vármegyénk örömmel veszi tudomásul, hogy o kir. fenségek mennyire otthon vannak vármegyénk területén. Az Isten hozta őket és tartásuk is meg igaz magyaros szeretetükben vármegyénket.

A kir. fenségek e hó 13-án utaznak el és pedig Feledről délután 5 órakor, a holsteini herceg és neje Dóra hercegnő asszony Füleken és Ruttkán keresztül Berlinbe, Fülöp kir. fensége Budapesten keresztül Bécsbe.

Hirek és vegyesek.

Kérelem. Mindazon t. előfizetőinket, kik az előfizetési díjat ekkoraig be nem küldötték, tisztelettel kérjük, hogy az összeget utalványozni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben lapunk további küldését már a jövő számnál beszüntetjük.

A kiadóhivatal.

mire alapítják önként ezt a hármasszasszót? Micsoda terveik vannak a családfenntartás biztosítására nézve?

— Erről kérem nekem csak homályos sejtéseim vannak, hanem talán majd itt a kebelbarátom inkább tudna felvilágosítással szolgálni. Azonban azt kijelentem, hogy nem lehet föltétlenül hinni minden szavának, mert még tévedésből sem szokott soha igazat mondani.

— No ez nagyon biztató ajánlat. Hát ki is ez az ur voltaképen?

— Én kérem, Madzag Mátyás vagyok.

— Most is hazudott, mert nem Madzag, hanem Spárpa.

— Spárpa! Spárpa Mátyás? — No most már tudom, hogy kicsoda. De hát micsoda? Mi az ur foglalkozására nézve?

— Én, kérem, én? — Én semmi.

— Semmi. No ez is valami. A semmiből minden lehet. Csak bátorság és szorgalom fiatal barátom továbbra is. De hát nézze csak, mégis csak volt tán valamikor az ur is valami.

— Igen, voltam, kérem, voltam, voltam.

— No, ugy-e, és mi volt azelőtt, ha szabad kérdezem?

— Én kérem, én — kórházi áponcz voltam.

— Hm, áponcz, áponcz...?

— Igen, kérem, áponcz.

— Értem értem, ugy-e olyan áponcz, a ki a betegeteket ápolja?

— Dehogy, kérem. Inkább őt ápolják. Sőt dédelgetik és pecsényével meg vörös borral tartják. Ez a legnagyobb életpálya.

— Jó, jó, de hát mi az ilyen áponcznak a társadalmi állása?

— A társadalmi...? Az nagyon előkelő kérem, olyan középállás a kórházi főorvos és az assistens között.

— Hja, vagy ugy! Hát lódoktor az ur!

— Kérem! Áponcz, áponcz, egyszerűen csak áponcz. Ez is csak voltam.

— Értem. Most már értem. A multjával e szerint teljesen tisztában vagyok. De hát a jövő? Mi lesz önből a jövőben? Miből tartja el a becses feleségét és a családját?

— Kérem ez olyan kérdés, a melyre felelni nem érzem magamat hivatottnak. Ez a harmadik barátunk szakmájába tartozik.

— Vagy ugy? Ja persze: a No 3. Tán ön tőkés?

— Nem, kérem. Én tőkeeszmés vagyok. A pénzt én sohasem szoktam tőkésíteni, legelőször is az nem, mert a kamatláb ma nagyon ingadozó; másodszer pedig, mert az az inkarnátus rossz szokásom van, hogy úgy-

A Fehér Kereszt és a nőegylet által létesített gyermekmenházat — mint többször jeleztük, t. hó 15-én d. e. 11 órakor nyitják meg. Ekkor lesz a megyeházán *Bornemisza* Lászlóné és *Háros* László közös elnöklelte alatt a közgyűlés, ezután kivonulás a Gondúzóba, az intézet megnyitása s átadása a közforgalomnak. Dr. *Löcherer* Tamás igazgató átveszi a menedékházat s az ünnepély után 2 órakor a Három Rózsa nagytermében bankettet rendeznek.

Uj tanár. A helybeli egy. prot. főgimnáziumnál a Szatimáry József elhunytával megüresedett tanári állást betöltötték. Az új tanár *Marton* Lajos helyettes tanár, — ki a budapesti ev. ref. főgimnáziumnál vallástant tanított — már megkezdte itt működését.

Radványi Alice ünnepeltése. Azon alkalmából, hogy *Radványi* Alice városunkba érkezett a nőegyleti hangversenyen való szereplésre, méltó ünnepléssel volt körülveve. A rendező-bizottság részéről Komáromy István f. hó 5-én Bánrévénig elbeteleztetett a kitünő műenkesnek, kit ott üdvözölt. Rimaszombatan a pályaudvarban sok tagu rendező-küldöttség várta; ott voltak: özv. Marikovszky Istvánné, Baksay István, Kern Adolfiné, Lokesánszky Eudréné, Törköly József, dr. Baksay Dezső és Törköly László. A megérkező urhölgyet éljenzéssel fogadták, majd kocsikon özv. Marikovszky Istvánné lakására kísérték, a hol szállva volt, és a hol a nőegylet részéről Samarjay Jánosné, majd lelkes, szép, emelkedett szavakban Baksay István üdvözölte. Este a kitünő művész tiszteletére Samarjay Jánosnéval volt vacsora, pénteken ebéd a rendezőség tagjainak részvétele mellett, vasárnap nagy díszebéd ugyancsak Samarjay Jánosnéval, a hol előkelő és nagyszámu meghívott társaság ünnepelte a művészt. Este dr. Szeless Ödön házában tartott estélyen vett részt, a hol szintén szép társaság ünnepelte őt; mindkét helyen ragyogtatta ismét művészetét. Hétfőn délután kocsisorokban kísérték ki a pályaudvarba Samarjay Jánosné vezetésével *Mariássy* Lászlóné, özv. Marikovszky Istvánné, Baksay István és az egész rendezőség Baksay István emelkedett, meleg szavakban köszönte meg a kitünő művésznő szives közreműködését, ki viszont megígérte, hogy bármikor szivesen előjön Rimaszombata Lelkes éljenekkel vett bucsut a küldöttség az ünnepeltől, ki viszont szives mosolylyal és köszönettel felelt.

A polgári olvasóköri bálja. A farsangnak évek hosszú sora óta egyik kimagasló mozzanata: a helybeli polgári olvasóköri bálja, melyen évente nagyszámu és válogatott közönség ad egymásnak találkozót, s a helybeli polgárok leányainak bemutatása, ugynevezett első bálja rendszeren ez szokott lenni, s látjuk évről évre, hogy e mulatság mindig és minden tekintetben magas színvonalon áll, s a szép bál méltó büszkesége is a polgári olvasóköri. Az idei bált folyó hó 22-én tartja a polgári olvasóköri, s már nagyban folynak az előkészületek arra nézve, hogy a mulatság sikere minden tekintetben garantirova legyen. Erre nézve igen kedvező jelnek tekinthető az is, hogy a bál védnöküül *Szakall* Istvánné, szül. *Madách* Ilona urnő, városunk és vidéke társaskörének kedvelt tagját sikerült megnyerni. E valóban szerencsés választás és az, hogy a nagyszámu rendezőség — élén dr. *Baksay* Dezső, bálbizottsági elnökkel — bizonyára ébren fogja tartani a közönség érdeklődését, csaknem teljesen biztosítja a legszebb sikert. A csinos meghívókat már szétküldték, — ha véletlenül tévedés folytán valaki, ki arra igényt tarthat, nem kapott volna, sziveskedjék *Rábely* Miklóshoz fordulni.

Kilépés. *Puza* István helybeli kir. törvényszéki aljegyző a törvényszék kebeleiből kivált s a hadbírói pályára szándékozik lépni.

soha sines pénzem. Hanem e helyett én az eszemet szoktam kamatoztatni. Ez sokkal kevesebb kockázattal jár. En t. i. a gyakorlati élettan metafizikájának főfilozófusa vagyok s e mellett nagy fölfedező. A rimaszombati agyagipar részvénytársaság mázos-fazék vállalata részére is én fedeztem fel a füst nélküli bögréket és lábatlan lábasokat. Most pedig becses engedelmével fel fogom fedezni a pénz nélküli megélhetés családi teóriáját.

— Erre valóban kíváncsi vagyok.

— Hát kérem az én teóriám Rimaszombatra és a Gergely-féle kalendáriumra van alapítva. Előrebocsátom, hogy én nem vagyok benszülött rimaszombati.

— Ez hiba. De ilyen embernek ez is megboesátható. Némely ember nem jól választja meg a születése helyét. Lássá könnyelmű fiatal ember, ha ön most idevaló gyöker-eredet volna akkor most joga lenne önnek ahhoz, hogy 32% pótdadót fizessen. Erről a jogról azonban le kell mondania.

— Kérem én nagyobb vagyok az összes műsztereknek; lemondok. És most nézzen rám!

— Megtörtént. Öne rá van nézve.

— Nos tehát valami lesóványodott ezingár éhenkórásznak látszom, aki napraforgómagon és paczalon tengődik?

— Sőt ellenkezőleg, olyan jó husban van az ur, hogy ilyen legényeket csak Kőbányán lehet találni.

— No lássa. És ezt a jól megtermettséget én tisztán a kalendáriumnak köszönhetem. Pedig csak egynegyedrészben aknázhatom ki az abban rejlő óriási előnyöket, mivelhogy csak kevés rimaszombati családdal vagyok ismerős. Míg ha azonban egy szerencsés házasság révén valamennyi házba bejáratos lehetnék, az esetre a magam és utódaim existenciáját a teljes gond nélkül megélhetés révébe tudnám kormányozni. Sőt az én felfedezésem alapján ezen tisztelt barátaim is biztosíthatnák dynastiájuk örök fennmaradását. Nos tehát uram hozzánk adja ön az első korszátyot?

— Föltétlenül.

— Akkor kifejtsem a részleteket.

— Ne fejtse ki. Már kitaláltam. Ön a rimaszombati névnapköszöntési rendszerre alapítja a családfenntartás megélhetésének teóriáját.

— Eltálatla uram. Mert amint jól méltóztatik tudni: a Gergely-féle naptárban 365, legfölsőbb 366 nap van egy esztendőben és minden napra egy névünnepelel esik. A többi Abe rendben könnyű kitalálni. A-Ábel. Itt van Kineses Ábel városi toronyór-ellenőr és patagoniai alkonzul ur. No csak meg kell őt tisztelnünk. Hát megiszteleim és ott maradok a névnapján ebédre másnap hajnali négy óráig. Ábel után következik Ádám. Ez

— Föltétlenül.

— Akkor kifejtsem a részleteket.

— Ne fejtse ki. Már kitaláltam. Ön a rimaszombati névnapköszöntési rendszerre alapítja a családfenntartás megélhetésének teóriáját.

— Eltálatla uram. Mert amint jól méltóztatik tudni: a Gergely-féle naptárban 365, legfölsőbb 366 nap van egy esztendőben és minden napra egy névünnepelel esik. A többi Abe rendben könnyű kitalálni. A-Ábel. Itt van Kineses Ábel városi toronyór-ellenőr és patagoniai alkonzul ur. No csak meg kell őt tisztelnünk. Hát megiszteleim és ott maradok a névnapján ebédre másnap hajnali négy óráig. Ábel után következik Ádám. Ez

— Föltétlenül.

Halálozás. *Pischer* Károly mérnök, városunkban és vidéken közkedveltségnek örvendett, ifju kedélyéről s józsu tréfáiról ismert öreg ur f. hó 4-én Gerliczén hosszús betegség után elhunyt. Temetésén városunkból és a vidékről többen vettek részt. Az elhunytat kiterjedt család gyászolja. Nyugodjék békében!

Felhívás. A „Fehér Kereszt” egyesület elnöksége taggyűjtő-íveket küldvén szét, felkéri mindazokat, a kik ilyen taggyűjtő-íveket kaptak, hogy azokat minél előbb az egyesület elnökségéhez beküldeni szivesek legyenek. Tisztelettel a „Fehér-Kereszt” egylet elnöksége.

Közigazgatási bejárás. A lapunk mult számban jelzett rimabánya-kokovai helyiérdeku vasut közgazgatási bejárása dr. *Barthos* Andor mint titkár vezetése alatt f. hó 16-án megyi végbe; az összejevetel a rimabányai községhezatal lesz.

Kereskedő ifjak bálja. A helybeli kereskedelmi ifjak egylete — mely életrevalóságának és a közönség szórakoztatásában való leleményességének már annyiszor fényes tannjelét adta, már megindította a mozgalmat az idén rendezendő bál sikerének biztosítása érdekében. A mulatság — mint halljuk — február hó 5-ikén lesz, s a rendezőbizottság báelnökké dr. *Baksay* Dezsőt kérte fel, ki azt el is fogadta. A meghívókat e napokban küldik szét.

Eljegyzés. *Kathona* Kálmán helybeli polgártársunk szép leányát Honkát f. hó 10-én eljegyezte *Janik* Elemér hegyeshalmi vasuti raktárnok. Boldogság kísérelje a jegyespárt!

Lemaradt utasok. A vásár másodnapján — kedden délután Budapest felé utazó közönséget az a kellemetlen meglepetés érte, hogy Fülektől nem folytathatta útját gyorsvonattal, mert a személyvonat oly sokáig késétt, hogy a Füleken várakozó gyorsvonat nem várhatta be. Így a gyorsvonatról lemaradt utasok az éjjeli vegyesvonattal voltak kénytelenek tovább utazni.

Halálozás. *Végh* Mihály pénzügyőri szemléző f. hó 9-én pár napi súlyos betegsége és 22 évi buzgó szolgálata után elhunyt. Ifju korában mint kezdő iparos városunkban működött, hol már akkor megszerették a törekvő tisztességes ifjut. Később Budapestre ment, hol pénzügyőr lett. Szorgalma, jó magaviselete által itt is feltűnt és pályáján haladt. Városunkból nősülvén hó vágya volt ide visszatérni, mi pár évvel ezelőtt teljesült is, hol humánus eljárása és szerény modora által mindenki vonalmát megnyerte. Nyugodjék békében!

Uj pénzügyi számtiszt. A helybeli pénzügyigazgatósághoz Brassóból áthelyezett *Wahl* József pénzügyi számtiszt megérkezett és elfoglalta hivatalát.

Mulatság. A rimaszombati róm. kath. olvasóegylet január hó 15-én (vasárnap) saját háza nagytermében (Kinetty-utca) telerészben könyvtára javára, másik fele részben a rimaszombati róm. kath. elemi iskola javára zártkörű táncmulatságot rendez. — Belépti-díj 50 kr. — Családiegy 1 frt 50 kr. — Kezdeté este 8 órakor. — Felülfizetések a jötekönyezel javára köszönettel fogadtatnak.

Halálozás. Lapunk régi kiadóját *Rábely* Miklóst és *Hollósy* József helybeli tekintélyes iparost súlyos gyász érte testvérbátyjuk: *Rábely* János budapesti szaltos ipartestületi pénztárnok t. hó 10-én 63 éves korában Budapesten elhunyt. Nyugodjék békében!

Farsangi mulatságok. *Rimaszecsén* f. hó 29-én 50 kros belépti-díj mellett a polgári olvasóköri könyvtára javára táncmulatságot rendeznek. — **Tamásfalván** pedig f. hó 15-én az ottani ág. ev. énekkar a „Gondúzó” helyiségében 40 kros belépti-díj mellett rendez mulatságot.

hoz is, és da capo ott maradok ebélen másnap hajnalig. Következik Ákos. Ha csak ez kell: itt van Rikos Ákos; és így tovább a Z betűig, melynek jegyében meg C-utakos Zebulon bácsi a guszoni vadállomány borkikészítési iparvállalat rimaszombati fiókjának üzemevezetője született. Szóval az év 366 napján pompásan elégedelünk az egész családkunkkal anélkül, hogy odahaza csak tüzet is kellene gyújtani...

— Halt! Az eszme kitünő és elég reális. De mit csinál ön az év egy napján. Mikor t. i. önnek lesz névünnepele?

— Erre is gondoltam uram. Én csak hideg ételeket fogok felszolgálni; melyeket a mások traktáiról apródonkint kabátom hátsó zsebében haza hordogatok. E hideg étkeket azután melegen fogom ajánlani tisztelőim nagy seregének, oly kijelentés kíséretében, hogy borokkal és egyéb frissítőkkel ez idő szerint nem szolgálhatok, mert éppen tegnap iratkoztam be a kerekgedői mértékletességi egyesület fogadalmi csoportjába. Nos uram?

— El vagyok kábulva. Ilyen eszme csakugyan nem születhetett rimaszombati koponyában. Ehhez máshol kellett születni. Látszik, hogy önök praktikus emberek és mivel elhatároztam, hogy csakis praktikus emberekhez adom a leányaimat; annál fogva ezennel ünnepélyesen kidobatom önöket a házamból. Jancsi dob ki ezeket az urakat.

— Szüne!; mialatt mindannyian egymásra és az ajtó kilincsére tekintettünk.

A kinos eszmet az öreg ur törte meg.

— Uraim. Próbára akartam önöket tenni. A próba sikerült. Látom, hogy önök oly bator szívű férfiak, akik a kidobás veszélyétől nem szoktak megijedni; s így aggodalom nélkül bizhatom önökre egyetlen leányaim jövő boldogságának megépítését. Önök mátol fogva az én családomhoz tartoznak. Legyenek boldogok. Csak azt kötöm ki, hogy elveiken változtassanak. Ne menjenek mindenüvé névnapot köszöntni. Használják erre a célra egyszerűen a kínai reform-névjegyeket; melyeknek nyomtatási költségére lányaimmal egyenkint 1000 darab agyagipar részvényt ajándékozok önöknek hozományul. És ezzel nevezzenek engemet most már egyszerűen kedves apósuknak!

— Köszönjük, köszönjük kedves apósunk és engedje meg, hogy mivel ma önnek éppen névnapja van, önnel szemben kivételt tegyünk és kívánjunk önnek tiszta szívvél, hogy önt a magyarok istene daczára a hazának, daczára az egyháznak és daczára a társadalomnak még legalább is addig éltesse, amíg e város falai közé a villamos világitással fölékesített vármegyeház új palotája felépül! Éljen a legboldogabb após!

Váry János karnagy vezetése alatt, mind megannyi pompás hangú dalár, a város legismertebb dalos férfiai, kik szeretik a dalt, és másoknak is szívesen meghozzák az áldozatot, hogy a dal gyönyörében fűrődhessenek. — A dalos körben ott voltak: *Eperjessy József, Fülöp Benjámin, Fekete Mihály, Ribély Miklós, Törköly József, Lefkóczy Albert, Mátócsy Pál, Huczel József, Percz Samu és Dr. Veres Samu.* „Dulünnepen“ című férfiakkal kezdtek meg. Az öblös férfi hangok imponáló akkordjai kellemes összhangban fejezték ki a szép dal motívumait, a perfect előadás, a jó színezés, a lelkes hangulat oly hatásban fejeződtek ki, a melylyel dalaink meglehetnek elégedve. Persze díszes és elismerés illeti elsősorban a karmester urat, Váry Jánost, ki fáradságot nem kímélve, tanította be e szép darabot, és kitűnő vezetése által is bebizonyította, hogy hivatása magaslátán álló férfiu Zúgó tapsok jutalmazták a kart, a mely viszonzásul Káthy karnazidálából énekelt el egy sikerült számot, a mely által a siker teljes mértékét vívta ki.

Most két bájos hölgy *Bernáth Ida és Illés Irén* urhölgyek léptek a pódiumra hogy zongorán eljátszák Ganz „Galoppe brillantját“. — Egy jó galopp a zenében az, a mi a húszároknál a rohamot jelenti. A zene akkordjai gyors tempóban pattognak, a szív versenyt kezd lüktetni, a gondolat súlyos szárnyakon ugrál és egy pillanat alatt érezzük, hogy minden érzésünk a szenvedély rohanó áriján halad; — ez a galopp! Ez a két bájos hölgy aztán a hatás e fegyvereivel bele is galoppírozta a közönséget a jövedelbe. A mi a kivittelt illeti, a játék praecis, biztos volt, mit emel az, hogy a nehéz darabot „betéve“, tehát kotta nélkül játszották. Egy esomó tans két szép virágosok voltak az elismerés kifejezése.

Harmadiknak jött egy szám, a mely elő nagy várakozással nézett a közönség. Papp Vilma urhölgy jelent meg a pódiumon, hogy egy vig monológgal nevetesse meg a közönséget. A monológ Illsovai Hugótól van és „Oh ezek a férfiak“ ezim alatt egy felvonásnak is beillő terjedelemben karrikaturizálja a férfiak félszégességét egy fiatal hölgy által. — A szerep tehát elég nehéz. A nő mutatja be a félszeg férfit, és e mellett maradjon meg a nőesség határai között; — egy esomó félszégességét karrikaturáznai női bájjal, kedvességgel bemutatni és kinevetetni még a részeg férfit is, nos ehhez bátor és temperált lélek való. — Igaz, hogy a „Diákisasszonyok“ban most a fővárosban egyik leghatásosabb módon Bárdi Gabi egy beruggott hölgyt mutat be, olyan utánozhatatlan bájjal, hogy minden nő kedvet kaphat becsipni, de itt még mindig a nő mutatja be a nőt, ám a nőnek bemutatni a férfit, és ebből levonni a konsekvenciát, ehhez már bravuros temperamentum kell. — A darab consequentiája különben az, hogy a nőknek minden férfiu félszeg, csak az nem, a kit szeretnek, a kivel szemben csak egy a jelszavuk: „siessen kérem!“! Ezt a problémát a sok nehézség dacára Papp Vilma urhölgy, támaszkodva az ő ifjú bájjainak összes fegyvereire, fényesen megoldotta, szavazata változatos, mozgása biztos és eleven, mimikája kellemes és nőies színben játsza, ugy, hogy méltán kiérdemelte a felhangzó tapsokat és szép csokrokat.

És megjelent az ég boltozatán az est várva-várt esillaga: Radványi Alice. Taps és éljen üdvözölte a kedves szép hölgyet, ki idegenből, messziről jött, hogy az árvák javára művészetét ragyogtassa. Évekkel ezelőtt már volt szerencséje a városnak őt ünnepelni művészi tehetségeiben, és azóta fényes tehetsége óriási arányokban növekedett meg. Schubert „Rokka dalát“ énekelte el. Mindjárt az első ütemekkel meghódította az egész közönséget. Mint prófétát népe, hallgatta minden nuancát énekének a műértő közönség. Művészi egyéniségét pedig a dal során ütemről-ütemre fejezte ki még arzában is; egyé-

nisége alapvonásai: kellemes, édesen lágy hang, élénk coloratura, biztos hangkezelés, bátor játszás a felső hangsorok magas kottáival, tele túldoból való éneklés, s nem fehangokkal való takarása a hiányoknak, a hogy azt feltehetségek teszik, a hangnak el nem tompulása a mélyebb hangsoroknál, az érzelem biztos hordozása és elegans előadás.

Mikor a „Rokka-dal“ befejezte, valóságos tapsvihartört ki és virágözön áradott feléje. A tünetes lecsillapulta után Tosti „Ninon“-dalát énekelte. Ez a dal a francia szerelmi dal mintája, és valóságos karakterisztikus ellentétül állítható a német énelgyős sentimentalizmussal telt daloknak. Igaz érzelem érzélgőség nélkül, pillanatról-pillanatra változó kaleidoszkopia az érzelem világnak, mélység és csapongás, bánat, keserv, öröm, remény, változó kifejezések teszik örökszéppé e francia dalt, a melyet megért még az is, ki a francia szöveget nem érti. — Nos e kedves szép dalhoz vegyük most már az elragadó művészi előadást, és előttünk van az óriási siker. Mikor Ninon utolsó szerelmi sóhaja ellebbent és a dal e sóhajban elhal, — vihárszerű tans reszketette meg a nagy terem minden atomját. A siker egyik főbiztositéka volt tagadhatatlanul *Törköly László* ur pompás zongorakiséréte, a mely meglepő finomsága által tünt ki.

Egy kis szünet után a második szakaszt *Medveczky Erzsike* urhölgy nyitotta meg. Finom, elegans megjelenség, a női baj minden allurjével, szembeállítva egy rapsodia minden szenvedélyével és erejével. Ez sem könnyű helyzet; a magyar rapsodiák különben is egy biztos lejtőt rejtenek magukban, a melyen könnyű elesni, és ez az, hogy magyar népdal-motívumokra vannak építve; — tehát klasszikus a zenei forma és népies a zenei alapgondolat; ez a kontrast a lejtő, vigyázni kell itt, nehogy a klasszikus finom forma elvessen és a pórias banalitás jusson érvényre. Nos, minden hízelgés nélkül legyen mondva, a ki zenéhez ért, azt meglepte *Medveczky Erzsike* urhölgy finom játéka; csakugyan rapsodiát játszott és nem népdal-egyveleget, rapsodiát játszott, a melyben ott volt a rapsodikus erő minden formai színezése, a vihar, a háborgó hullámok, az elnyargáló szenvedély, a visszahagyott mélabús kesergés, majd újra kitörő, még nagyobb erővel felinduló elragadtatás. Zúgó éljenzés és lelkes tans, és pompás virágosok fejezték ki a közönség elismerését.

Most a felolvasó asztalra került a sor, a melyhez *Józsa Antal* ur ült. Felolvasását e lapok hasábjai más helyen közlik és itt csak a kritikus két magának annyi helyet, hogy kiemeli, miszerint meglepetés számba ment azoknak, kik Józsa-t nem ösmerték erről az oldalról, hogy ő milyen ügyes humorista. Sipulusz-féle hangnemből, helyi vonatkozásokkal telve folyton derült hangulatban tartotta hallgatóit, sőt pár helyen egy kis politikai zamatot is illesztett beszédébe tréfásan, de viszont arra is megtanított bennünket, hogy egy csepp egészséges humor többet ér egy hektoliter politikánál, kivált a mostani viszonyok között. — A pompásan sikerült felolvasást élénk tapsokkal jutalmazta a nevető közönség.

Utána *Mészáros Malvin* urhölgy, *Dr. Veres Samu* és *Dr. Baksay Dező* urak Dankla Symfoniáját adták elő zongorán és hegedűn. Mészáros Malvin urhölgy teljes magaslátán állt szerepének, finoman játszott, nehogy a hegedű szerepét elnyomja, viszont *Dr. Veres Samu* és *Dr. Baksay Dező* urak hivatottan kezelték a vonókat, és általában feltűnt az a szép összhang, a mi játékokban kifejezést nyert — Mészáros Malvin urhölgy egy remek szép csokrot kapott és az urak a tapsok özönét.

Most jött az est egyik legszebb része. *Törköly Margit* urhölgy elszavazta Várady Antalnak „Rákóczy Ferenc Rodostón“ című melodramáját. A zenei kísére-

gyűrűköztünk neki, fogadalmunk azonban phisikai lehetetlenségbe, orrunk pedig egymásután három lámpaoszlopba ütközött.

Ekkép illendőképpen elbucszván a legényelejtől, a kifizött gyanus időben és még gyanusabb szalonkabátban neki vágunk a legsötétebb Koesikenőcs-uteza trottoirjainak és benyitottunk Mirandák házunknak előszobájába.

Abbul, hogy először is az előszobába nyithattunk be, két dolog lett előttünk egyszerűbe világossá, t. i. az, hogy nem éppen paraszt háznál járunk, és hogy ha ki-dobnak bennünket nem esünk közvetlenül az utcára.

Felső kabátok hiányában csak elveinket akasztottuk a fogásra s míg e művelletel voltunk elfoglalva, meghallottuk, hogy oda benn valaki rethorikai gyakorlatokat tart valami nagyszámu hallgatóság előtt.

— Ez a leendő kedves apósom, — sugtam oda a fiunknak. Az öreg urban, t. i. egy országgyűlési képviselő összes el nem mondott beszédei szunyadnak. Hallgassuk csak.

— Mert tudd meg lányom — hangzott ki a szó — ha fiu volnál, azt hagynám rád politikai örökség gyanánt: légy mindig balpárti a halálig és ha szavazni kell, szavazz mindig nyiltan, bátran és felemelt fővel a jobb párttal, természetesen elveid szigorú fontartása mellett. Igy örököltem ezt az elvet én is helybeli benszülött őseimtől, a kik közt voltak nagy kálvinisták, lelkes lutherek és kemény katolikusok, sőt még zsidók is lehettek volna, de te azért ne adj a valásra semmit se. Légy türelmes, mint a galamb minden felekezet iránt. Ne a szerint itélj és valogasd meg az embereket. Azért tehát, ha mindezen magasztos elvek dacára, valaha mégis pápista emberhez mernél férjhez menni, — hát akkor kitekerem a nyakadat, elveim fontartása mellett.

Az odabent szónokló stentori hang itt egy kissé elakadt; tehát a jótékony szünetet alkalmasnak véltük fölhasználni arra a szabadságra, hogy a nehezen engedő tollgyfa ajtnak nekifeszítsük vállainkat és egy jól irányzott lökással a szobában teremjünk, miközben a futóröngypokrócz egyik sarkában megbotolva, mind a hárman a földre és egymás hátra zuhantunk, illedelmesen köszöntvén a bentlevő családtagokat, akik azonban hirtelenében, mint a fürjek, mind szanaszét rebentek, csakis a törzsfőnök maradván velünk egyedül a szobában.

Mindjárt a dologra tért. — Az ur tehát el akarja venni a leányomat, a Mirandát. Ez nagy és szép gondolat; — de tudja-e azt az ur, hogy nekem még nyolcz leányom van — a Mirandán kívül?

— Erre az elemi csapásra valóban nem voltam elkészülve.

tet *Törköly László* ur adta zongorán. — Itt mindenképp előt ki kell emelni, hogy ennek a melodramának a szövege hazafias mélységű és felekölt szellemű poszissal telt, itt Ábrányi Kornéltól írt zenéje pedig a *Rákóczy*-induló motívumából alakult, sőt egy helyen, a hol a szavazó azt kiáltja: „Halljátok Rákóczy jón!“ ott a Rákóczy hangjai tiszta akkordokban felcsillanok. Nos, ez a darab ugy volt szavazva, hogy szebben már nem lehet. Ebben a szavazásban benne volt minden, a mit a költő oda szánt. Lépésről-lépésre jobban hatalmába vette a szavazó közönséget, lépésről-lépésre jobban elragadtott mindenkit, azonkívül megécsinálta a legszebb politikát, midőn lépten-nyomon a hazafias lánzó hangján lelkesített a szabadsáért. A hatást alig lehet leírni. Valóságos tombolás lett a tapsokból, s virágözön járt ezek nyomában.

Jött az utolsó szám, hogy igazat adjon, hogy végén esatlan az ostor! *Radványi Alice* énekelte ismét *Törköly László* ur pompás zongorakiséréte mellett. Tauber egy dalát énekelte művészi és elragadóan, majd rágyújtott szebbnél-szebb magyar nótákra, a melyekkel lángragyújtotta a közönség leféledését, a mely végezetül ismét zúgó tapsokkal jutalmazta.

A közönség lassan-lassan felcsodott a művészi hatás alul, az est sikerét díszelve, átvonult a kaszinóba vacsorára, a mely után reggelig tartó tánczra perdült az együtt maradt szép és nagyszámu közönség, a mely még a hajnali órákban is azt énekelte: „Bárcsak ez az éjszaka 13 éjjel tartana...“

Fejedelmi vendégek.

Ő kir. Fensége *Fülöp Szász Coburg-Gothai* hercege fejedelmi vendégeivel és nagyszámu kísérettel f. hó 8-án a Budapest felől jövő vonattal este 8 óra 55 perczkor Rimaszombatba érkezett. *Fülöp* kir. Fenségével érkeztek, a herceg veje ő kir. Fensége *Günther Ernő* Schleswig-Holsteini herceg és felesége a hercegeasszony ő Fensége, *Dóra* szász coburg Gothai hercegnő, *Fülöp* herceg fenséges leánya; *Günther Ernő* kir. Fensége tudvalevőleg *Vilmos német császár* sógora; velük jöttek gróf *Wurmbrandt* ő excellentiája és 8 tagból álló kíséret.

Mikor a vonat berobogott, az udvari salonkocsiból kiléptek a magas fejedelmi vendégek, a kiket *Marikovszky Géza* hercegi balogvári uradalmi tisztartó fogadott a következő meleg és benső szavakkal: „Isten hozta királyi Fenségeket.“ Mellette ott állottak *Schulhof Pál* állomásfőnök, *Csaszköczy Károly* erdőmester és *Barna Imre* rendőrkapitány. A kir. fenségek mind viruló egészségben a legjobb kedvvel léptek hazai földünkre; és *Marikovszky Géza* megtévén a szokásos jelentést, *Fülöp* kir. fensége vele barátságosan fogott kezét, majd bemutatta *Güntner* kir. herceg és *Dóra* kir. hercegnő ő fenségeiknek, kik szintén kézfogással tüntették ki őt. Ezután a királyi Fenségeik a várakozó fogatokra ültek. Az uradalmi tisztartó által összeállított pompás két négyes fogat állt a fejedelmi vendégek rendelkezésére. Az első négy lovas hintóban a holsteini herceg és neje *Dóra* hercegnő, a bakon egy udvari vadászal, a második négyesen *Fülöp* kir. herceg és gróf *Wurmbrandt* a bakon egy hercegi vadászal, a harmadik kettes fogaton *Marikovszky Géza* tisztartó, a negyedik fogaton a komorna és komornyik, az ötödik fogaton *Csaszköczy Károly* erdőmester, 2 fogaton a kíséret többi része és 2 négyes fogaton a podgyász. A hercegi fogatok a sötét éjszaka dacára 3/4-ed óra alatt szágladtak ki a balogi kastélyba, a mely teljes fényárban uszva fogadta a magas vendégeket, kiket láthatólag meglepte a kastélynak az éj sötétjéből kivilágító pompás látkepe, a melynek keretét a fény rajzolta meg.

— No ugy-e. És most hallgassa meg az én családapai elveimet. A leányaimat a legújabb gazdasági sistémák analogijára felosztottam három turnusra, avagy a katonai műszótár szerint: három korosztályu ujoncz sorványra. Az első turnusba vagy korosztályba tartozik a *Dóra*, *Lóra* és *Miranda*. A másodikba a *Fruzinka*...

— Kérem, a többit elengedem. Én csak a *Miranda* kisasszony kezére vagyok bátor pályáznai.

— No hát én pedig szakgatva nem adom a leányaimat; vagy turnusok szerint vagy sehogy.

— Hát talán azt tetszik kívánni, hogy vegyem el az egész első korosztályt? — Mert ha éppen muszáj, én erre is ráállok.

— Ugy!? Uraságod talán mormon vagy muzulmán? — Még annál is rosszabb.

— Csak nem... izé... no, hogy is mondjam, csak nem...

— Oh nem, kérem, nem, — én egyesült protestáns vagyok.

— Igen! Mintha hallottam volna már erről a szektáról valamit. Mindazonáltal maradjunk csak annál, hogy *Miranda* az öné, mihelyt *Dóra* és *Lóra* is találnak magukhoz illő völegényeket. Addig tessék várni.

— Hisz uram, ezt csinálom már 20 esztendő óta. Hanem itt van ez a két barátom éppen kéznél. Ok talán lesznek olyan szivesek, hogy kíségitenek pillanatnyi zavaromból.

— Igen uram, mi hajlandók vagyunk *Gerzson* barátunkat kíségiteni zavarából és elszántan hozzá merünk kezdeni a becses családja bármely tagjával kötendő házassági frigynek üzleti lebonyolításához.

Ebben a percében a belső szobából egy lenge lányalak lebbent a végtárgyalási terembe egy papirossal és egy darab plajbással.

— Tessék papa. Irjon alá valamit, éppen most hozták.

— Már megint aláírási iv! Az is hunczfut volt, a ki az írást kitalálta. Mondd meg lányom, hogy én csak nyomtatást tudok, de írást nem... Reszket a kezem. Nincs egy garasom se, no. Ne háborgassatok!

— De papa, a szegény gyerekek...

— Süsd meg a szegény gyerekeidet. Mai nap már érdemesebb lesz szegény gyerekek születni, mint herceg Eszterházy ivadékának. Hocz no, de pénz nem adok; hanem odaadom azt a lyukas káposztás-hordót, tudod, a mit tavaly megdohosítottak. Abba játszhatnak az árva gyerekecskék *Diogénes* bácsit... No... még a káposztás-követ is elvihetik, azt is odaadom ráadásul... Most tirlulj! — Mi pedig uraim, folytassuk tárgyalásainkat. Önök tehát hajlandók az első korosztályt egész terjedelmében nőül venni. Ez addig rendben volna. De

Nyugdíjazás. Németh László helybeli segédtelekkönyvezető három évtizedet meghaladó hivatalos szolgálat után nyugdíjba megy.

Eljegyzés. Szomor Dezső, arló (Borsod m.) segédjegyző és helyettes anyakönyvezető f. hó 8-án eljegyezte Rimabányán Nándory Gizellát, özv. Nándory Lajosné szép és művelt leányát. Állandó boldogság legyen osztályrészük!

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete Szabó György polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott, melyen az elnök az új évben első ízben összegyűlt tagokat szívélyesen üdvözölte, s jelentette, hogy az új választásokra nézve még nem intézkedhetik, miután a virilisek névjegyzéke az összeállítás ellen beadott s most a közgazdasági bizottságnál döntést váró felelősség miatt végleg nem volt megállapítható. Az eddigi városi képviselők az új választásig megtartják mandátumaikat. — Olvastatták a megyebizottsági közgyűlés határozata a város 1899-iki költségeloirányzata tárgyában. Ez ügyben Henygy Kálmán által a megyéhez benyújtott felelősség elutasított s a megállapított költségeloirányzat a jóváhagyási záradékkal ellátott. A megyei közgyűlés e határozatát a képviselőtestület tudomásul vette. — Általános figyelem mellett tárgyalták ezután a pénzügyminiszter leiratát a kir. pénzügyigazgatóság bérhelyisége tárgyában. A főispán ugyanis értesítette a polgármestert, hogy a pénzügyminiszter nem fogadhatja el a bizonytalan ajánlatokat, melyek a pénzügyigazgatóság esetleg a volt katonai laktanyában — ha ez iskolai czélokra alkalmas volna, — vagy a jelenlegi megyeház épületben — ha az új megyeháza felépítették, — való elhelyezésére vonatkoznak. A városi tanács azt javasolja, hogy kíséreljék meg az eddigiek újra felterjesztését azzal, hogy amennyiben ezek közül egyiket sem fogadná el a miniszterium, s hajlandó a Huszár-terem a Jellinek Bertalan terve szerint feleltendő új épületért 10, esetleg több éven át évi 2800 frt bért fizetni, illetve a befektetés 5%-át megtéríteni, úgy e város felépíti az új helyiséget. Ez előterjesztés élénk vitát provokált. Lukács Géza az új építkezést ellenzi, mert így is soknak tartja a város épületeit, melyek — ha a reparáció költségeit levonjuk — hasznát alig hajtának. Ugyaníly értelembe szőlő Sütő István és Baksay István is. Lukács szerint a zöldfa épületet is kombinációba lehetne venni annyival inkább, miután hallomása szerint a pénzügyigazgató is elfogadhatónak jelezte az a kellő átalakítások mellett. Ezt megerősíti dr. Cziner Miksa is és számadatokkal bizonyítja, hogy a városnak is előnyös volna ez elhelyezés, s nem helyes az, hogy valamennyi középület egy tömegben helyezzük el. Szükséges volna, hogy a város terjeszkedése és fejlődése érdekében működjünk. Molnár József a tanács javaslatát minden aggodalom nélkül elfogadja, s emlékeztet a multra, mikor az elbizakodottságnak és túlságosan takarékos gazdálkodásnak ugyancsak kárát vallotta a város azzal, hogy jelentékeny jövedelmi forrástól esett el. Nagy Ferenc felvilágosító szavaiban szintén a tanács javaslatát pártolja, s kifejezi azt a véleményt, hogy a zöldfa épület alkalmasabb lesz az eddigi contemplált gyáripari czélokra. *Institúrisz* Endre ellenzi a zöldfa épület kombinációba vételét, mert hiszen éppen az a közóhaj, hogy a pénzügyigazgatóság ne jusson a város végére; Molnár József szerint az eszmét nem kellene elejteni s megvizsgálni az épületet. Jacsó mérnök mindjárt felvilágosítással szolgált, s közölte, hogy óriási és igen költséges átalakításra volna szükség. A hosszas vita után elfogadták a tanács javaslatát, hangsúlyozásával annak, hogy a város új épületet a Huszár vendéglő helyén vagy másutt csak a végső szükség s az előterjesztett feltételeknek a miniszterium által való elfogadása esetén épít. — Ezzel a közgyűlés véget ért.

Nemzeti szövetség. Városunk polgármesteréhez a nemzeti szövetség központi elnöksége felszólított intézett egy Rimaszombatban alakítandó fiók-egyesület tárgyában. E felhívást folytán Szabó György polgármester, városunk társadalmi életének néhány előkelő tagját mult szerdán értekezletre hívta össze, mely alkalommal a megjelentek azon nézetüknek adtak kifejezést, hogy miután a nemzeti szövetség célja és működésének iránya teljesen azonos a városunkban már régebben fennálló s áldásosan működő közművelődési egyesület céljával és működési körével: ez időszertint egy új egyesület felállítását nem tartja czél szerűnek.

A jolsvai kerület országgyűlési képviselője Kubinyi Géza Mihálik Dezsőhöz, Coburg Herceg főigazgatójához, mint a folyó hó 3-án N. Rőcze r. t. város polgárai által tartott értekezlet elnökéhez következő levelet intézte: „Nagy-Rőcze város választópolgárainak e napokban a te elnökleleted alatt hozott bizalmi nyilatkozatáért fogadjatok szívből jövő őszinte köszönetemet, forró hálámat. Válságos napokat élünk. Ezredéves küzdelmeinknek symboluma, — a nemzet palladiuma, — az alkotmány forog veszélyben. Harmincz éves becsületes munkának az eredménye, — közgazdaságunk, kereskedelmünk, iparunk kezdetleges virágzását a pártszenvédély felkorbácsolt viharjának sorvasztó fagya tönkretételével fenyegeti. Rövid néhány heti átkos küzdelem még, s keresztre feszített megváltónk szavaival elmondhatjuk mi is: „Elvégeztetett.“ Nem vállalkozom vádló szerepére, nem akarok s nem is lehetek bíró a felett, ki a bűnös, kik idézték elő a gyászos s vészteljes állapotot. Vádolni és ítélni fog az *áldozat* — a nemzet. E nehéz percekben csak egy kötelessége lehet minden igaz, becsületes hazafinak. Elhárítani a feltornyosuló vészfellegeket, lecsillapítani a viharzó pártszenvédélyeket, — megteremteni a békét. Ezen érzelmetől áthatva, természet én is félre a szívem s lelkemben dúló szenvedelmeket s veszem kezembe a béke olajját, hogy sok hasonlózóm barátimmal a becsületes munkában részt vegyek. Adja a magyarok nagy Istene, hogy siker koronázza működésünket. Am lehet, hogy elbukunk, de meg lesz legalább a fájó megnyugvásunk, hogy kötelességünket hiven teljesítettük. E működésomban serkent, bátorít a ti szeretetteljes bizalmatok, a ti hűségetek. Midőn magamat továbbra is igaz barátságotokba ajánlanám, maradtam őszinte tisztelő híved Kubinyi Géza.“

Hangverseny Kokován. A gömörmezei ált. tanító-egyesület segélyalapja javára Kokován f. hó 21-én lánczmulatsággal egybekötött jótékonycélu hangversenyt rendeznek. — Belépti-díj személyenkint 1 frt. — Család-

jegy 2 frt. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Kezdeté fél 8 órakor. — A műsor következő: 1. „Magyar egyveleg,“ vonós hangszerreken előadják: Müdry Mihály, Tlapa Alajos, Novék Dezső, Blazsek Lajos, Ferencsik József és Lipták Endre. — 2. „Felolvasás,“ tartja: Novék Béla ur. — 3. „Kiállók a kis kapumba,“ népdal, éneklő: Ferencsik József ur, zongorán kíséri: Lipták Endre ur. — 4. „Mandolinata“ Paladilhe-től, G. Wichtl átdolgozásában hegedűn és zongorán előadják: Müdry Mihályné urnő és Müdry Mihály ur. — 5. „Monolog,“ előadja: Császár István ur. — 6. „Rákóczy induló“ Poór Vilmostól, zongorán négykézzel előadják: Müdry Mihályné urnő és Lipták Endre ur.

Közismert tény, hogy a dadogók, főleg ha izgatottak nem képesek egy szót sem kiejteni. Ilyenkor leggyegeterűbben olyformán segít magán az ember, ha a dadogót felszólítja, hogy énekelve mondja el, a mit mondani akar. Tragikomikus hasonló eset történt a minap egyik tiszparti községben. Az ottani gyógyszerész Eszter nevé 7 éves lánykaja anyja engedelmével felment a padlásra ruhát felaggató cseléddel. Egyszerre beront a 9 éves Pistika s elrémült arccal mondaná, ha tudná, mert dadogó, hogy: Le-le-le e-e-ee-sett a-a az-Ese-Ese-esz esz esz . . . Jézus Mária! kiált az anyja abban az ijedelemben, hogy Eszterke leesett a padlásról. Rohan az udvarra, de nem látja Eszterkét; visszazalad a szobába és kérdi Pistikát hová esett, hol van? De Pistika csak hebeg míg végre rászól az anyja: énekel a mit mondani akarsz és Pistika vígan éneklő az „uram, uram, bíró uram kendet arra kérem“ dallamára. Leesett az Eszterházy cognac az álványról! . . .

Megjutalmazott gazdasági cselédek. A földművelésügyi miniszter leiratot intézett megyénk főispánjához, melyben azt kérte, hogy a hosszú ideig egy gazdnál becsületesen és hűségesen szolgáló cselédek névsorát terjessze fel, hogy ezek megjutalmaztassanak. A felterjesztettek közül a miniszter a következők hűséges és 30 éven felül egy helyen szolgáló gazdasági cselédek jutalmazta egyenként 30—30 forinttal: Pózmán István béres Berzete, Miskó András béres Berzete, Lukács János faragó gazda Felfalu, Nemes Miklós béres Uzapanit, Lihán János gazdasági munkás Nyústyá, Tibay István arató gazda Kálósa, Csetneky János arató munkás Hanva, Máté József gazdasági munkás Trizs, Nagy Miklós arató gazda Uzapanit. — A közgazdasági bizottság f. hó 9-én tartott ülésén azt határozta, hogy a jutalmat — miután azzal együtt elismerő oklevelet is kapnak — a jutalmazottaknak a legközelebbi megyebizottsági közgyűlésen ünnepélyesen adják át.

Elszámolás. A Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesülete* által, árváinak fősegélyezésére Rimaszombatban f. évi január hó 7-én rendezett hangverseny anyagi eredményéről:

Jegyekért befolyt	302 frt 80 kr.
Felülfizetésekből	58 „ 80 „
S így az összes bevétel kitesz:	361 frt 60 kr.
Ebből levonva a kiadások összegét	116 frt 58 kr.

Maradt tisztán a jótékonycélnak: 245 frt 02 kr.
Felülfizettek: özv. Bánhidó Istvánné 7 db. gyönyörű virágcsokor értékével, Samarjay Jánosné 10 frt, Samarjay János 10 frt, Hámos László 5 frt, Molnár Viktorné 5 frt, Szentiványi Árpád 5 frt, Máriaassy Lászlóné 3 frt, Halász Gyuláné 3 frt, Báró Podmaniczky Béla 3 frt, Csider László és neje 3 frt, Holló Dénesné 2 frt, Roczko Dániel 2 frt, Szakall István 2 frt, Okolicsányi Gusztáv 1 frt, Bugaczy Michalek L 1 frt, Heksch Bertalan 1 frt, Frank Adolf 50 kr., dr. Székely A. 50 kr., özvegy Liska Józsefné 1 forint 50 krajczár, N. N 20 krajczár, N. N 10 krajczár. A jótékony célnak hozott áldozatkészségükért, fogadják úgy az igen tisztelt közreműködők, valamint a hangversenyen megjelent és felülfizető nemesszívű közönség, továbbá a város nemes tanácsa, mely a nagytermet a jótékonycélnak való tekintetből díjtalanul engedte át, — a jótékony nőegyesület őszinte hála- és köszönetét. Áldja meg az Isten mind a két kezével, a ki szíve szerint jót tesz a szegénynek. — Kelt Rimaszombat, 1899 jan. 10. A rendezőség.
Eperjessy József, egyl. pénztáros.

Csodás eredményeknek nevezhetők a gyógyítás terén azon sikerek, melyeket a csusz és kövnyes betegek érnek el a már igen jó hírű Johnsen-kenőccsel. Oly betegek, kik évtizedeken át különböző szereket és gyógyfürdőket eredménytelenül használtak és kísérletet tettek e csodásnak nevezhető szerrel, meggyőződtek arról, hogy a Johnsen-kenőcs manapság a csusz és kövnyes bajok egyedüli biztos gyógyszere. Városunk lakosai közül is már sokan eldicsékedhetnek azzal, hogy e szer adta vissza nem remélt egészségüket, s megleghangy levelekben mondtak köszönetet e szer készítőjének.

Zoltán Béla budapesti gyógyszerésznek, kinél mint egyedüli készítőnél kapható üvegeként 1 frtért a Széchenyitér és Nagykorona utca sarkán levő udvari gyógyszer-tárában.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Hirdetés.
Rimaszombatban a „Jánosi“ utcában 38. sz. alatt a vásár-terhez közel fekvő házban az emeleti lakás 1899. évi május 1-től **bérbeadó**; — de maga az egész ház, tágas udvar, és a Rima folyóig terjedő gyümölcsös és veteményes kert örök áron is szabad kézből **eladó**.
Szerényi János.

Kiadó urilak. 1-*

A rimaszombati vasuti állomástól mintegy órai távolságban — a balogvölgyén — egy kényelmes, több szobából álló urasági lakás nagy gyümölcsös és konyhakerttel 1—3 évre azonnal bérebe adatik.

Bővebb értesítés e lap kiadói hivatalában nyerhető.

Hirdetmény.
4634. tkv. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Krausz Gyula végrehajtónak id. **Csizi Miklós** rimaszombati lakos végrehajtást szenvedő elleni 14 frt 52 kr. tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. § a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat városban fekvő s a rimaszombati 984. sz. tjkvben A. 1. sorszám alatt foglalt id. Csizi Miklós javára 1/3-ad, kiskorú Csizi Zsuzsanna javára 1/3-ad és ifj. Csizi Miklós javára 1/3-ad részben irt, 1317. hrszámú s 7. összeirási számú ház és belsőszékre az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-a alapján egészben az 1120 forintban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, annak megtámasára határnapul **1899. január hó 27-ik** napjának d. e. 10 óráját ezen kir. törvényszék telekkönyvi helyiségébe tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak kiküldési ár 10 %-át, azaz 112 frtot készpénzben vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított előismerőnyet az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1898. évi november hó 9-én.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

KOVÁCS ZSIGMOND
ÖRÖKÖSEI
cipész üzletében Rimaszombatban
elegáns báli cipők,
továbbá
koresolya-czipők, vizmentes eszima és czipő, női és férfi lovaglós-eszima stb., stb. izléses, divatos kiállításban jutányos áron kapható.
Mérték szerinti rendeléseket, valamint javításokat is gyorsan és olcsó árban eszkozlünk. 2-*

Pályázati hirdetmény.
A Rimamurány-salgó-tarjani vasmű részvénytársaság ózdi vas- és aczélgyáránál fennálló élelmezési üzlet részére egy **kereskedői és vendéglői teendőkre képesített** és ilyenekben teljesen jártas és tapasztalt óvadékképes **kezelő keresetetik,** az intézet által raktáron tartott élelmezési czikkek és italok elárúsítására és az ezzel kapcsolatos vendéglői kezelés ellátására.
A kezelő az élelmezési intézettel szerződéses viszonyban áll, melynek közelebbi feltételei alólírott hivatalnál, vagy az élelmezési intézet igazgatóságánál Ózdon megtekinthetők. A hirdetett állás legkésőbb f. évi július hó 1-én lesz elfoglalandó.
A képesítést, az eddigi foglalkozást, stb. igazoló okmányokkal kellőleg felszerelt kérvények f. évi márczius hó 1-ig nyujtandók be az alólírott hivatalhoz.
Salgó-Tarján, 1899. január hó 6-án.
A Rimamurány-salgó-tarjani vasmű-részvénytársaság műszaki vezérügynöksége.